

Competitiveness Newsletter

ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 เดือนมีนาคม 2558

การเสริมสร้างขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศไทย 1

สถานการณ์ภาคการผลิตและบริการ 7

ความเคลื่อนไหว
ประจำไตรมาส 8

เครื่องชี้วัดความสามารถ
ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
ของไทย 11

เกร็ดน่ารู้ 12
สถาบันจัดอันดับความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศไทย

การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย

ช่วงเวลาที่ผ่านมามากหลายสิบปี ประเทศไทยได้ประสบความสำเร็จในการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและยกระดับรายได้ต่อหัวของประชากรให้สูงขึ้น ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตและระบบสวัสดิการที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ไทยยังติดอยู่ในภาวะกับดักรายได้ปานกลาง (Middle income trap) ไม่สามารถก้าวข้ามไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงได้ เช่น สิงคโปร์ ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ และไต้หวันได้ เนื่องจากยังขาดการกำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์การยกระดับการพัฒนาตามกรอบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ต่อเนื่องและชัดเจน ดังเช่นในกรณีของประเทศมาเลเซีย รัฐบาลได้วางแผนออกแบบโครงสร้างระบบเศรษฐกิจใหม่ภายใต้ชื่อ “Vision 2020” โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ ทำให้มาเลเซียเป็นประเทศพัฒนาแล้วให้ได้ภายในปี 2563 ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวนี้จะต้องดำเนินการต่อเนื่องไม่ว่ารัฐบาลใดเข้ามาบริหารประเทศก็ตาม

การพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในทุกพื้นที่ของประเทศ การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกให้มากขึ้น โดยภาคเอกชนจะเป็นภาคส่วนที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในขณะที่ภาครัฐจะต้องทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องประสานในการให้บริการช่วยเหลือสนับสนุน รวมทั้งปรับปรุงกฎระเบียบต่างๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ภาคธุรกิจแข่งขันได้

นำจุดเด่นของประเทศมาพัฒนาต่อยอดในการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นหลักของการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ คือ ความสามารถในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทุกด้านที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศและความเป็นอยู่ที่ดีให้กับประชาชนทั้งทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ (Natural Endowments) และความเหมาะสมของสถานที่ตั้งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Location) ซึ่งเป็นต้นทุนเดิมที่เป็นความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) ของประเทศมาสร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขัน (Competitive Advantage) ให้เกิดขึ้น ซึ่งต้องพัฒนาควบคู่ไปกับทักษะแรงงาน องค์ความรู้ และโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

การส่งเสริมการได้เปรียบเชิงการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

ด้านการเกษตร ภาคการเกษตรนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย เนื่องจากเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงานของประเทศ รวมทั้งการต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับระบบเศรษฐกิจซึ่งภาครัฐได้ดำเนินมาตรการต่างๆ อาทิ การจัดทำโซนนิ่งเกษตรเพื่อประโยชน์ที่ดินตามศักยภาพและพัฒนาตั้งแต่ต้นน้ำ-ปลายน้ำ การปรับโครงสร้างการผลิตข้าว การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart farmer) การลดต้นทุนการผลิตและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ดี เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเพิ่มผลิตภาพและสร้างมูลค่าเพิ่มของผลผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิตในภาคการเกษตร

ด้านอุตสาหกรรม รัฐบาลมีนโยบายในการเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการเพื่อให้สามารถยืนหยัดและแข่งขันได้ โดยที่ผ่านมาได้ดำเนินมาตรการที่สำคัญ เช่น เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco-industrial town) การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) การสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อาเซียน การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาศักยภาพด้านการผลิตอาหารของไทยภายใต้ยุทธศาสตร์ครัวไทยสู่โลก เป็นต้น ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตในภาคอุตสาหกรรม

นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มกันของผู้ประกอบการหรือคลัสเตอร์ โดยคลัสเตอร์จะเป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหัวใจของการพัฒนาคลัสเตอร์คือการสร้างความร่วมมือบนพื้นฐานของการแข่งขันโดยผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายวิสาหกิจหรือคลัสเตอร์นั้นๆ จะต้องมีการวางแผนกำหนดทิศทางเป้าหมายและกลยุทธ์ในการพัฒนาร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้ตลอดจนทรัพยากรต่างๆ ระหว่างกันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพโดยรวมของคลัสเตอร์นั้นๆ การรวมกลุ่มต้องเกิดมาจากความคิดริเริ่มและความต้องการของภาคธุรกิจเอกชนเป็นสำคัญ รวมทั้งต้องมีกลุ่มธุรกิจหลัก (Core Industry) ที่เป็นแกนนำสำคัญในการรวมกลุ่มในขณะที่ยังภาครัฐจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ โดยรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนคลัสเตอร์ศักยภาพ อาทิ ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องปรับอากาศ วิศวกรรมเครื่องจักรและงานโลหะ ยางและไม้ยางพารา การพิมพ์และบรรจุภัณฑ์ อาหาร วัสดุก่อสร้าง ผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงาม และแฟชั่นและไลฟ์สไตล์ โดยรัฐบาลจะสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งผลักดันการสร้างมูลค่าเพื่อนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต (Productivity) คลัสเตอร์ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการ SMEs โดยให้มีการรวมกลุ่มกันเพื่อให้สามารถแข่งขันทางการค้าได้

ปัจจุบัน รัฐบาลอยู่ระหว่างการปรับปรุงสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำหน้าที่เสมือนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในด้านการส่งเสริมและสนับสนุน SMEs ในทุกมิติ ซึ่งจะเป็นกลไกที่สำคัญของภาครัฐในการทำงานสอดคล้องประสานกับภาคธุรกิจเอกชน นอกจากนี้ รัฐบาลได้กำหนดแนวทางเพื่อให้ความ

ช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ภายใต้โครงการและมาตรการต่างๆ เช่น โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Policy Loan) เพื่อให้การช่วยเหลือระดับประคองผู้ประกอบการ SMEs ขนาดเล็กที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ โครงการ Machine Fund เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและกระบวนการผลิตให้แก่ SMEs โครงการจัดตั้ง Website เพิ่มประสิทธิภาพในการจำหน่ายสินค้าและบริการ SMEs รายย่อย และโครงการศูนย์ให้บริการธุรกิจ SMEs แบบครบวงจร เป็นต้น ในส่วนของมาตรการช่วยเหลือ ประกอบด้วย มาตรการเพิ่มวงเงินที่รัฐบาลชำระค่าธรรมเนียมค้ำประกันสินเชื่อแทน SMEs ในปีแรกที่ทำให้บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ค้ำประกันสินเชื่อผ่านโครงการ Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ 5 เพิ่มอีกจำนวน 50,000 ล้านบาทรวมทั้งมาตรการทบทวนการกำหนดตัวชี้วัด (Key Performance Indicator : KPI) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ให้มีตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับพันธกิจในการพัฒนาและให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนทั่วไปเกษตรกรผู้ประกอบการรายย่อยหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) วิสาหกิจชุมชนผู้ประกอบการ SMEs โดยไม่พิจารณาจากผลกำไรเป็นตัวชี้วัดหลัก เป็นต้น

ด้านบริการ ภาคบริการของไทยมีจุดเด่นในหลายด้าน โดยเฉพาะบุคลากรที่มีจิตใจการให้บริการ (Hospitality) และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิตพื้นถิ่น ที่มีความสวยงามและความโดดเด่นในระดับโลก โดยรัฐบาลได้กำหนดให้ปี 2558 เป็นปีท่องเที่ยววิถีไทย เพื่อชักชวนให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสเสน่ห์แห่งความเป็นไทย และมีเป้าหมายในการสร้างรายได้ให้กับประเทศไม่ต่ำกว่า 2.2 ล้านล้านบาท ทั้งนี้ รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อพัฒนาปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของภาคเอกชน การฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขัน

ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม การขับเคลื่อนองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยยกระดับความสามารถการแข่งขันให้กับภาคการผลิตและบริการของไทย ซึ่งจะช่วยผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจให้ก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง ที่ผ่านมาโดยรัฐบาลได้ดำเนินนโยบายและมาตรการเพื่อยกระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศให้ได้ร้อยละ 1 ของ GDP ตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ตลอดจนส่งเสริมการต่อยอดและใช้ประโยชน์วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สำคัญ อาทิ การสนับสนุนทุนวิจัยแบบมุ่งเป้าที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศที่สำคัญๆ การจัดทำงบประมาณการวิจัยในลักษณะบูรณาการการสร้างแรงจูงใจทางภาษีด้วยการเพิ่มมาตรการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากร้อยละ 200 เป็นร้อยละ 300 การส่งเสริมบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของภาครัฐไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ

ในภาคเอกชน (หรือโครงการTalent Mobility) ซึ่งเป็นการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้ นักวิจัยภาครัฐไปปฏิบัติงานในภาคเอกชนโดยสามารถนับเป็นอายุราชการและการใช้ทุนและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ SMEs ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านทางโครงการที่ปรึกษาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (Industrial Technology Assistance Program: ITAP) นอกจากนี้ยังมีการเร่งรัดให้รัฐวิสาหกิจจัดสรรงบประมาณเพื่อลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาอย่างน้อยร้อยละ 3 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี

ด้านการลงทุน รัฐบาลกำลังดำเนินการด้านการลงทุนเพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐาน โลจิสติกส์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของประเทศ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงให้เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ. 2558-2565 ซึ่งเป็นแผนระยะ 8 ปีในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งระบบ กำหนดกรอบเงินลงทุนไว้ 3 ล้านล้านบาท ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมบทบาทของไทยในการเชื่อมโยงกลุ่มประเทศอาเซียนเข้าด้วยกัน และเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนกับโลกภายนอกอันจะเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการไทยที่จะมีโอกาสเชื่อมโยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจกับประเทศคู่ค้าอื่นๆ ได้มากขึ้น

ด้านการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ภาครัฐได้มีการดำเนินการเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อการเติบโตแบบยั่งยืนในระยะยาวโดยการขับเคลื่อนนโยบาย Digital Economy การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน การส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ (International Headquarter: IHQ) และบริษัทการค้าระหว่างประเทศ (International Trading Center: ITC) ทั้งการดำเนินมาตรการภาษี และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนและต่อยอดศักยภาพของไทยที่ยังมีฐานการผลิตที่เข้มแข็งนอกจากนี้ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์อำนวยความสะดวกพร้อมประเทศไทยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้พันธกรณีอาเซียนและในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายหลังปี 2558 ให้สามารถใช้ประโยชน์จากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญในการปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุน รวมทั้งการลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการมาตรการเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั่วไปและนักลงทุนระยะยาว

ด้านการพัฒนาพื้นที่และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกพื้นที่ของประเทศ และการปรับกระบวนการทำงานของพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน ให้ “มีความคล่องตัว” และ “สามารถมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม” ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน ให้ได้อย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงความสะดวกคล่องกับยุทธศาสตร์ของชาติในภาพรวมที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นสิ่งที่รัฐบาลได้ถือเป็นนโยบายที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งขณะนี้ได้อยู่ระหว่างดำเนินการในเรื่องนี้ร่วมกับสภาพัฒนาการแห่งชาติ

การที่ประเทศไทยมีเขตชายแดนติดต่อหรือใกล้ชิดกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นมิตรประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS) ได้แก่ กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ รวมทั้งเวียดนามและจีน และเขตพัฒนาพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจทางตอนใต้ ได้แก่

มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ในกรอบ IMT-GT จึงถือเป็นโอกาสสำคัญที่จะพัฒนาศักยภาพร่วมกัน ประเทศเหล่านี้ ซึ่งอยู่ในรูปแบบความร่วมมือในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น การพัฒนาในพื้นที่เหล่านี้ที่มีความเข้มแข็งจะเป็น “แกนเหวี่ยง” ของการพัฒนาพื้นที่โดยรวม โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงในการพัฒนาการค้าและการลงทุน เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้จัดให้เป็น “เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ” ซึ่งขณะนี้มีความคืบหน้าในการดำเนินการไปมากแล้ว

คณะกรรมการนโยบายพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษได้กำหนดเขตพัฒนาเศรษฐกิจระยะที่ 1 จำนวน 5 แห่ง ได้แก่ แม่สอด ตราด สะเดา/ปาดังเบซาร์ อรัญประเทศ และมุกดาหาร สำหรับในระยะที่ 2 เป็นการดำเนินการในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย เชียงราย นครพนม นราธิวาส และกาญจนบุรี รวม 63 ตำบล 16 อำเภอ นอกจากนี้ ยังมีความคืบหน้าในเรื่องการกำหนดกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ สิทธิประโยชน์และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน การจัดหาที่ดินของรัฐ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและด้านบุคลากร

นอกจากนี้ รัฐบาลได้พัฒนาศักยภาพของพื้นที่ตอนในอื่นๆ ที่ไม่ได้ติดกับชายแดนแต่มีศักยภาพในการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตปลอดอากร (Free Zone) บริเวณสนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งการทำอาภาศยานแห่งประเทศไทยกำลังพิจารณายกระดับประสิทธิภาพเพื่อให้เป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงการประกอบธุรกรรมทางเศรษฐกิจกับการพัฒนาศักยภาพของสนามบินสุวรรณภูมิ รวมทั้งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กำลังเดินหน้านำผลักดันให้เกิดคลัสเตอร์การท่องเที่ยวในระดับพื้นที่ ซึ่งมีกลไกเฉพาะที่ภาคเอกชน ท้องถิ่น และชุมชน จะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐ ในการกำหนดทิศทาง แนวทาง และมาตรการการพัฒนาของพื้นที่แต่ละแห่ง เช่น คลัสเตอร์ท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน คลัสเตอร์ท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา และคลัสเตอร์ท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้ เป็นต้น

กลไกการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ภาครัฐได้จัดตั้งกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศขึ้นมาในรูปแบบคณะกรรมการระดับชาติ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และรองนายกรัฐมนตรี (หม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล) เป็นรองประธาน กรรมการประกอบด้วยผู้แทนทั้งจากภาครัฐและเอกชน สำหรับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ จะดำเนินการวิเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูลของ IMD WEF และ Doing Business ของธนาคารโลก เพื่อใช้เป็นกรอบกำหนดตัวชี้วัดที่เชื่อมโยงกับการทำงานของกลไกการขับเคลื่อนอื่นๆ และได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค ด้านการพัฒนาคลัสเตอร์ ด้านการพัฒนาเชิงกายภาพ ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ R&D และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐและกระบวนการทางธุรกิจ และด้านการจัดการข้อมูลและการสื่อสารสัมพันธ์ โดยให้จัดทำแผนปฏิบัติการที่มีความชัดเจนและมีความเชื่อมโยงกับการทำงานของกลไกระดับชาติอื่นๆ

คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนในการแก้ไขปัญหา**ทางเศรษฐกิจ (กรอ.)** กลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ

คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ซึ่งมีผู้แทนจากภาคเอกชนทั้งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาธุรกิจตลาดทุนไทย และสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ โดยมีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันได้

บทสรุป

ประเทศไทยยังมีจุดแข็งหลายประการทั้งด้านทำเลที่ตั้ง ทรัพยากรธรรมชาติ การท่องเที่ยว การส่งออกที่มีตลาดและกระจายสินค้าที่หลากหลาย เสถียรภาพของระบบธนาคารพาณิชย์ยังคงแข็งแกร่งและเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับต่ำ ด้านทักษะแรงงานและโครงสร้างพื้นฐานถือว่าอยู่ในระดับที่แข่งขันได้แต่ยังคงมีข้อจำกัดในการเติบโตต่อไปในระยะยาว ประเด็นท้าทายที่ชัดเจนสำหรับประเทศไทยในการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และปรับเปลี่ยนเพื่อทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกก็คือการพัฒนาศักยภาพในภาคการผลิตโดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน รวมทั้ง สามารถใช้โอกาสจากการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนและหลุดพ้นกับดักประเทศรายได้ปานกลางก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง

ดังนั้น การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้มีความต่อเนื่องและชัดเจน รวมทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานและองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนให้เกิดการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ภาคธุรกิจสามารถแข่งขันได้ตลอดจนการปรับโครงสร้างทางด้านการผลิต การค้า และบริการให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว โดยมีการเติบโตที่อยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาคและเท่าเทียมซึ่งจะส่งผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รายได้ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน และนำประเทศไปสู่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจที่มีความยั่งยืนในอนาคต

สถานการณ์ภาค การผลิตและ บริการ

สถานการณ์ภาคการผลิตและบริการ

สถานการณ์ภายในประเทศ เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่สี่ ปี 2557 ขยายตัวร้อยละ 2.3 ปรับตัวดีขึ้นอย่างชัดเจนจากที่หดตัวร้อยละ 0.5 ในไตรมาสแรก การขยายตัวร้อยละ 0.4 ในไตรมาสที่สอง และร้อยละ 0.6 ในไตรมาสที่สาม โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน การส่งออก และรายจ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาลที่เพิ่มขึ้น และการปรับตัวดีขึ้นในเกือบทุกภาคการผลิต โดยเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม สาขาก่อสร้าง และสาขาโรงแรมและภัตตาคารที่กลับมาขยายตัวครั้งแรกในรอบหลายไตรมาส ขณะที่สาขาค้าส่งค้าปลีกและสาขาอสังหาริมทรัพย์ขยายตัวเร็วขึ้น

ด้านการส่งออก สถานการณ์การส่งออกสินค้า ขยายตัวร้อยละ 1.5 ปรับตัวดีขึ้นจากการลดลงร้อยละ 1.7 ในไตรมาสก่อนหน้า ตามการปรับตัวดีขึ้นของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลักโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา และการขยายตัวเร็วขึ้นของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม ที่ขยายตัวร้อยละ 0.7 ปรับตัวดีขึ้นมากจากที่ลดลงร้อยละ 0.7 ในไตรมาสที่สาม และเป็นการขยายตัวครั้งแรกหลังจากที่ลดลงติดต่อกัน 6 ไตรมาส โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของอุปสงค์จากต่างประเทศและการใช้จ่ายภาคครัวเรือน ในขณะที่การส่งออกสินค้าเกษตร ขยายตัวลดลงร้อยละ 1.6 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 1.6 ในไตรมาสที่สาม เนื่องจากผลผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ลดลง โดยมีสาเหตุสำคัญจากสภาพอากาศ โดยเฉพาะภาวะฝนตกหนักในภาคใต้ และฝนทิ้งช่วงในช่วงกลางปี รวมทั้งเป็นผลจากการที่ราคายังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ข้าว เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และเครื่องจักรและอุปกรณ์ สินค้าที่มีมูลค่าส่งออกลดลง ได้แก่ มันสำปะหลัง ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง และกุ้ง ปูกระป๋องและแปรรูป สำหรับปัจจัยภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย นอกเหนือจากปัจจัยด้านเศรษฐกิจโลกที่ยังคงอ่อนแอ ราคาน้ำมันที่ลดลงซึ่งคาดว่าจะคงตัวอยู่ตลอดปี 2558 จะเป็นปัจจัยกดดันต่อการส่งออกของไทย เนื่องจากอาจส่งผลกระทบต่อค่าเงินบาทไปยังประเทศในแถบตะวันออกกลาง โดยเฉพาะการส่งออกรถยนต์ ซึ่งประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียสูงเป็นอันดับ 3 ของการส่งออกรถยนต์ทั้งหมด

ด้านการท่องเที่ยว ผลกระทบจากสถานการณ์ภายในประเทศมีผลให้นักท่องเที่ยวในช่วง 6 เดือนแรกหดตัวกว่าร้อยละ 12 อย่างไรก็ตามการดำเนินมาตรการฟื้นฟูความเชื่อมั่นและกระตุ้นการท่องเที่ยว เช่น การยกเว้นค่าธรรมเนียมวีซ่า นักท่องเที่ยวจีน เป็นต้น ทำให้นับตั้งแต่เดือนกรกฎาคมเป็นต้นมา สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในไตรมาสที่สี่ ซึ่งเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวที่สำคัญมีนักท่องเที่ยวมีจำนวนประมาณ 7.4 ล้านคน ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 7 จากการเติบโตของนักท่องเที่ยวจากหลายประเทศ โดยเฉพาะจีนที่ขยายตัวเกือบร้อยละ 70 มีผลช่วยให้ภาคการท่องเที่ยวโดยรวมปี 2557 ปรับตัวดีขึ้น โดยตั้งแต่มกราคม-ธันวาคม มีนักท่องเที่ยวจำนวนประมาณ 24 ล้านคน หดตัวลดลงเหลือเพียงร้อยละ 6.66 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และส่งผลให้ภาคบริการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสาขาโรงแรมและภัตตาคาร : กลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ไตรมาส ตามการฟื้นตัวอย่างชัดเจนของภาคการท่องเที่ยวทั้งจำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ และอัตราการเข้าพัก

ในไตรมาสที่สี่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร ขยายตัวร้อยละ 3.6 ปรับตัวดีขึ้นมากจากการหดตัวร้อยละ 4.6 ในไตรมาสที่สาม สำหรับแนวโน้มของการท่องเที่ยวในไตรมาสแรกของปี 2558 คาดว่าจะได้รับปัจจัยบวกจากสถานการณ์การเมืองภายในประเทศที่มีเสถียรภาพ การขยายตัวของนักท่องเที่ยวจีน และการปรับตัวดีขึ้นของนักท่องเที่ยวยุโรป ซึ่งจะมีผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ท่องเที่ยวในปี 2558 ที่ยังมีความไม่แน่นอน จากความผันผวนทางเศรษฐกิจการเมือง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี 2558 คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.5 – 4.5 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจาก (1) การฟื้นตัวอย่างช้าๆ ของภาคการส่งออกตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก (2) การฟื้นตัวของการลงทุนภาคเอกชนและภาคการท่องเที่ยว (3) การเร่งรัดการใช้จ่ายและการดำเนินโครงการลงทุนที่สำคัญๆ ของภาครัฐ และ (4) การเริ่มกลับมาขยายตัวของปริมาณการผลิตและจำหน่ายรถยนต์ และ (5) การลดลงของราคาน้ำมันในตลาดโลก อย่างไรก็ตาม การขยายตัวทางเศรษฐกิจยังมีข้อจำกัดจาก (1) ภาคเกษตรยังมีข้อจำกัดจากการที่ราคาในตลาดโลกยังไม่มีแนวโน้มฟื้นตัวชัดเจน (2) เศรษฐกิจและการเงินโลกยังมีแนวโน้มผันผวน และ (3) แนวโน้มการอ่อนค่าของสกุลเงินในประเทศคู่ค้าและคู่แข่ง และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยคาดว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าจะขยายตัวร้อยละ 3.5

การประชุมคณะกรรมการ กรอ.

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2558 คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) ได้มีการประชุม ครั้งที่ 1/2558 ณ ห้องประชุมตึกสันติไมตรีหลังใน ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุม และได้มีการพิจารณาข้อเสนอของภาคเอกชน 6 สถาบัน ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาธุรกิจตลาดทุนไทย และสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย รวม 8 เรื่อง สรุปสาระสำคัญของผลการประชุมได้ดังนี้

- **มาตรการขับเคลื่อน SMEs ระยะเร่งด่วน** ให้กระทรวงการคลังรับไปจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และภาคเอกชน (กรอ.) เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือ SMEs ทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าสู่ระบบเพิ่มมากขึ้น ให้แล้วเสร็จภายใน 1 เดือน
- **แนวทางการปฏิรูประบบรางของประเทศ** ให้กระทรวงคมนาคมรับข้อเสนอของภาคเอกชนไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการระบบราง และกลไกนโยบายการบริหารจัดการที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการปรับระเบียบและกฎหมายให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ และความต้องการของธุรกิจ และให้นำเสนอคณะกรรมการ กรอ. ในการประชุมครั้งต่อไป

ความเคลื่อนไหว
ประจำรายไตรมาส

- การพิจารณาจัดสรรการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนประเภทที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ ให้กระทรวงพลังงานรับข้อเสนอของภาคเอกชนไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม
- การยกเลิกการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องปรับอากาศชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือนขนาดไม่เกิน 72,000 บีทียูต่อชั่วโมง ให้กระทรวงการคลังรับไปพิจารณาออกประกาศกระทรวงการคลังในการยกเลิกการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตเครื่องปรับอากาศชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือนขนาดไม่เกิน 72,000 บีทียูต่อชั่วโมง ที่ได้รับผลลดหย่อนภาษีระดับเบอร์ 5 และเครื่องปรับอากาศที่ใช้สารทำความเย็นที่ไม่ทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน
- มาตรการทางวีซ่าเพื่อกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวไทยในปี 2558 ให้กระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสภาความมั่นคงแห่งชาติ รับข้อเสนอมาตรการทางวีซ่าของภาคเอกชนไปพิจารณาดำเนินการ ได้แก่ (1) เร่งรัดการออกกฎกระทรวงเพื่ออำนวยความสะดวกในการตรวจลงตราแบบเข้าราชอาณาจักรได้หลายครั้ง (Multiple-Entry Visa) และ (2) ยกเว้นการตรวจลงตราให้แก่ผู้ที่ได้รับการตรวจลงตราจากสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย หรือกลุ่มประเทศยุโรป โดยคำนึงถึงความสมดุลในเชิงเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ
- ห้องปฏิบัติการ (Laboratory) และการตรวจสอบสินค้าเพื่อการส่งออก ให้กระทรวงวิทยาศาสตร์เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาคเอกชน รับไปบูรณาการการใช้ประโยชน์จากห้องปฏิบัติการที่มีอยู่ ทั้งในเรื่องงบประมาณ ค่าใช้จ่าย และประเภทของการให้บริการ รวมทั้งการเชื่อมโยงข้อมูลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจด้วย
- การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ/กฎหมายควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงานลงสู่แหล่งน้ำ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม รับไปจัดตั้งคณะทำงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหการปล่อยมลพิษจากแหล่งโรงงานในทางปฏิบัติก่อน ทั้งนี้ หากจำเป็นจึงให้มีการแก้กฎหมายหรือออกระเบียบรองรับ
- ยุทธศาสตร์สินค้าเกษตร 4 สินค้า (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม อ้อยโรงงานและน้ำตาลทราย) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชน เร่งรัดผลักดันการขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยให้มุ่งเน้นที่การรวมกลุ่มของเกษตรกรและการสร้างรายได้ให้กับชุมชนและท้องถิ่นเป็นสำคัญ

การประชุมคณะกรรมการ กพข.

เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2558 คณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ได้มีการประชุม ครั้งที่ 1/2558 ณ ห้องประชุมสีเขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานการประชุม และ สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการฯ โดยสรุปผลการประชุมได้ดังนี้

- **ที่ประชุมรับทราบ 4 เรื่อง ประกอบด้วย** 1) สถานภาพความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย 2) แนวทางการจัดการจุดอ่อนจากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน โดย WEF, IMD และ World Bank มอบหมาย สศช. เร่งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่เป็นจุดอ่อนของประเทศไทยทั้ง 25 หน่วยงาน เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการแก้ไขจุดอ่อนให้ชัดเจน 3) ข้อเสนอแนะจากผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ: เรื่อง Thailand Competitiveness Conference 2013-2014 (TMA) ให้ สศช. ร่วมกับภาคเอกชนจัดทำรายละเอียดโครงการร่วม (Joint Project) เพื่อพัฒนาศักยภาพความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน 4) **ผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การพัฒนาคัลสเตอร์: ทศวรรษที่ผ่านมา และก้าวใหม่สู่ทศวรรษต่อไป”** มอบหมาย สศช. แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาคัลสเตอร์ ภายใต้คณะกรรมการ กพข. เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาคัลสเตอร์ในภาพรวมของประเทศเชิงบูรณาการ
- **แนวทางการทำงานของคณะกรรมการ กพข.** ให้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการ 6 ชุด และมอบหมายให้คณะอนุกรรมการฯ แต่ละชุดจัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดเป้าหมายของแต่ละกิจกรรม (Milestone) ตลอดจนกำกับติดตามการดำเนินงาน พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action plan) ภายใน 1 เดือน และรายงานผลการดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีทุก 3 และ 6 เดือน ซึ่งได้แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่คณะกรรมการแต่ละท่าน ดังนี้ (1) เสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic stability) นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล เป็นประธาน (2) การพัฒนาคัลสเตอร์ (Cluster) ประธานคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบันเป็นประธาน (3) การพัฒนาเชิงกายภาพ (Physical Development) นายภราเดช พยัฆวิเชียร เป็นประธาน (4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource) นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา เป็นประธาน (5) การพัฒนาประสิทธิภาพภาครัฐ (Government efficiency) นายชัยณรงค์ อินทรมีทรัพย์ เป็นประธาน (6) การจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ (Data Management and Communication) นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์
- **เรื่องเร่งด่วนที่คณะอนุกรรมการฯ ต้องดำเนินการ ประกอบด้วย** 1) การพัฒนาคัลสเตอร์ (Cluster) 2) การจัดการข้อมูลและการสื่อสารประชาสัมพันธ์ โดยให้ สศช. และ TMA ศึกษาแบบสอบถามของ IMD และ WEF เพื่อเป็นข้อมูลในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ (Perception) ที่ถูกต้องของผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถามเพื่อการประเมินสถานภาพขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสะท้อนความก้าวหน้าการดำเนินงานเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาครัฐมากยิ่งขึ้น 3) พัฒนาระบบการทางศุลกากร (Customs Procedures)

เครื่องชี้วัดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ

อันดับความสามารถในการแข่งขันของไทย		2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557			
International Institute for Management Development (IMD)		27	26	26	27	30	27	29			
The Ease of Doing Business		15	12	12	19	17	18	18			
World Economic Forum (WEF)		34	35	38	39	38	37	31			
เครื่องชี้วัดความสามารถในการแข่งขันของไทย		2556	2556					2557			
			Q1	Q2	Q3	Q4	2557	Q1	Q2	Q3	Q4
สมรรถนะเศรษฐกิจโดยรวม											
1.	อัตราเพิ่มของ GDP (ณ ราคาคงที่, %)	2.9	5.4	2.9	2.7	0.6	0.7	-0.5	0.4	0.6	2.3
	เกษตร	1.4	0.8	2.5	-0.3	2.1	1.1	1.4	4.2	1.6	-1.6
	อุตสาหกรรม	0.2	5.2	-0.8	-0.6	-2.8	-1.1	-2.7	-1.6	-0.7	0.7
	High-technology	(3.74)	0.52	(9.66)	(0.92)	(4.14)	0.7	-3.6	3.1	1.2	2.3
	Medium-high technology	0.41	10.69	0.27	(1.91)	(6.14)	-4.4	-6.6	-6.6	-3.3	-0.8
	Medium-low technology	(0.01)	1.61	(2.47)	0.50	0.78	0.7	-0.2	1.1	-0.1	1.9
	Low technology	1.48	(0.59)	2.81	2.43	1.91	1.6	3.2	-0.2	0.1	2.6
	บริการ	5.3	6.3	6.1	5.8	3.2	2.0	0.9	1.5	1.4	4.3
2.	มูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ (พันล้านบาท)	8753.5	2148.6	2062.0	2286.8	2256.1	9,111.7	2,280.0	2,188.8	2,243.0	2,400.0
3.	ปริมาณการส่งออก (% การขยายตัว)	4.2	8.3	2.9	3.8	2.0	0.0	-0.5	-0.6	-3.8	4.9
	สินค้า	0.2	9.5	4.4	-0.5	-5.3	0.9	0.8	1.5	-1.4	2.8
	บริการ	19.7	25.7	22.4	25.2	8.1	-2.8	-4.4	-7.8	-11.7	11.4
4.	มูลค่าการนำเข้าสินค้าและบริการ (พันล้านบาท)	8418.3	2130.7	2111.6	2092.7	2083.2	8,217.4	2,030.6	2,040.9	2,104.6	2,041.4
5.	ปริมาณการนำเข้า (% การขยายตัว)	2.3	8.1	4.5	0.8	-3.5	-4.8	-8.6	-9.0	-1.1	-0.3
	สินค้า	1.8	4.3	7.1	1.3	5.8	-6.3	-12.0	-10.8	-1.6	-0.4
	บริการ	5.2	1.2	5.3	8.1	6.3	3.3	10.4	1.2	1.7	0.3
6.	การลงทุนรวม (% การขยายตัว)	-2.0	5.8	4.7	-6.3	-11.4	-2.8	-9.3	-6.9	2.9	3.2
	ภาคเอกชน	-2.8	2.9	2.0	-3.1	-13.2	-1.9	-7.4	-7.0	3.9	4.1
	ภาครัฐ	1.3	18.8	15.4	-16.2	-4.7	-6.1	-16.6	-6.7	-0.8	-0.3
7.	การส่งเสริมลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน										
	จำนวนกิจการที่ขอรับการส่งเสริมสุทธิ	2,207.0	542	425	389	851	3,469	267	327	407	2,468
	เงินลงทุน (พันล้านบาท)	1,110.1	260.4	339.1	117.5	393.1	2,192.7	218.7	112.6	254.5	1,606.9
	จำนวนกิจการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริม	2,018.0	579	531	483	425	1,662		296	453	465
	เงินลงทุน (พันล้านบาท)	1,028.2	272.0	179.4	347.9	228.9	729.4		150.5	243.3	300.7
	จำนวนกิจการที่ได้รับบัตรส่งเสริม	1,890.0	490	494	487	419	1,510		355	403	354
	เงินลงทุน (พันล้านบาท)	1,010.9	218.7	246.2	309.6	236.4	519.7		80.2	187.5	177.6
8.	ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ*	49.3	52.2	50.9	47.8	46.4	48.0	47.1	47.0	49.2	48.8
9.	จำนวนนักท่องเที่ยว (พันคน)	26,735.5	7,007.9	5,915.6	6,749.2	7,062.77	24,780	6,376	5,097	5,847	7,460
		8	0	6	5		-6.7	-9.0	-15.9	-10.1	7.0
10.	ดัชนีผลผลิตภาคอุตสาหกรรม (ดัชนีรวมปรับฤดูกาล)	703.76	183.39	176.20	172.71	171.45	167.71	171.69	165.71	166.80	166.63
11.	อัตราการใช้กำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรม	64.4	66.7	64.9	63.5	62.4	60.48	61.84	59.52	60.47	60.08
ประสิทธิภาพของภาครัฐ											
12.	งบลงทุนรัฐวิสาหกิจ (พันล้านบาท)										
	รัฐวิสาหกิจปีงบประมาณ	71.30	11.36	21.03	14.28	24.63	90.20	18.55	18.49	28.68	24.48
	รัฐวิสาหกิจปีปฏิทิน	269.24	51.40	56.27	60.27	101.30	298.07	50.42	85.60	62.46	99.59
ประสิทธิภาพของภาคเอกชน											
13.	อัตราเพิ่มของผลิตภาพแรงงานรวม (%)										
	เกษตร	2.95	4.28	2.02	3.96	1.64	3.6	17.5	26.9	23.1	22.7
	อุตสาหกรรม	1.30	-0.84	1.54	1.47	2.75	-2.6	-14.5	-16.4	-14.9	-17.4
	บริการ	-0.39	5.07	0.61	-2.69	-4.14	1.5	-1.2	-1.9	-5.5	-2.6
โครงสร้างพื้นฐาน											
โครงสร้างพื้นฐานหลัก											
14.	จำนวนโทรศัพท์พื้นฐาน (จำนวนประชากร /1,000 เลขหมาย)	0.0	11.6	11.8	11.8	11.2	11.6	11.7	11.8	11.8	11.9
15.	จำนวนโทรศัพท์เคลื่อนที่ (จำนวนประชากร /1,000 เลขหมาย)	0.00	-4.2	5.1	3.9	-3.3	0.84	1.08	1.19	1.14	1.14
16.	Containers ขาออก (1,000 TEU)**	3,119.7	741.5	775.6	795.3	807.3	4,023.5	939.8	1,005.0	1,047.9	1,030.8
17.	การขนส่งสินค้าทางอากาศ (พันตัน)	724.9	180.4	176.7	175.8	192.1	704.18	168.21	172.59	169.60	193.78

*ดัชนีมีค่าเท่ากับ 50 หมายถึง ความเชื่อมั่นทางธุรกิจทรงตัว ดัชนีมีค่ามากกว่า 50 หมายถึง ความเชื่อมั่นทางธุรกิจดีขึ้น ดัชนีมีค่าน้อยกว่า 50 หมายถึง ความเชื่อมั่นทางธุรกิจลดลง

**จำนวนตู้ติดเฉพาะจากท่าเรือกรุงเทพและแหลมฉบัง ไม่ได้รวมท่าเรือเชียงแสนและเชียงขอม เนื่องจากสองท่าเรือดังกล่าว เป็นท่าเรือแม่น้ำ การบรรจุของไม่ได้บรรจุเข้าตู้คอนเทนเนอร์

ที่มา: 1/ 3/ 5/ 6/ 13/ 14/ 15/ 16/ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2/ 4/ 8/ 9/ 11/ 12/ ธนาคารแห่งประเทศไทย

7/ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน/8/ การทำเรือแห่งประเทศไทย 10/ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม 18/ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)

สถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ

ประเทศ

หน่วยงานที่มีการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ได้รับความสนใจและเป็นที่ยอมรับ ได้แก่

- สถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD)
- สภาเศรษฐกิจโลกหรือ เวลด์อีโคโนมิก ฟอรัม (World Economic Forum: WEF)
- ธนาคารโลก (The World Bank)

ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นเกณฑ์ชี้วัดมาจากสองทางคือ 1) การสำรวจทัศนคติ (Survey data) 2) รายงานสถิติ (Secondary data หรือ Hard data)

IMD จัดอันดับความสามารถการแข่งขันใน 55-60 ประเทศ โดยเน้นปัจจัยเชิงโครงสร้าง จำนวนเกณฑ์ชี้วัดทั้งหมดที่ใช้ในการจัดอันดับในแต่ละปีอยู่ระหว่าง 314-331 เกณฑ์ชี้วัด (Criteria) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มหลักและให้น้ำหนักกลุ่มร้อยละ 25 เท่ากัน ได้แก่ 1) สมรรถนะทางเศรษฐกิจ (Economic Performance) 2) ประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) 3) ประสิทธิภาพภาคเอกชน (Business Efficiency) 4) โครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure)

WEF จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของ 130-142 ประเทศ โดยเน้นปัจจัยด้านการประกอบการธุรกิจเป็นหลัก WEF โดยวิเคราะห์จาก 12 ปัจจัยหลัก 114 เกณฑ์ชี้วัด การคำนวณน้ำหนักของคะแนนแบ่งเป็น 3 กลุ่มปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยพื้นฐาน 2) ปัจจัยเสริมประสิทธิภาพ 3) ปัจจัยนวัตกรรมและความซับซ้อน และขึ้นอยู่กับลำดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Stage of Development)

ธนาคารโลก จัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ โดยพิจารณาเกณฑ์ใน 10 ด้าน คือ 1) การเริ่มต้นธุรกิจ (Starting a Business) 2) การขออนุญาตก่อสร้าง (Dealing with Construction Permits) 3) การขอไฟฟ้า (Getting Electricity) 4) การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property) 5) การได้รับสินเชื่อ (Getting Credit) 6) การคุ้มครองผู้ลงทุน (Protecting Minority Investors) 7) การชำระภาษี (Paying Taxes) 8) การค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Borders) 9) การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง (Enforcing Contracts) 10) การปิดกิจการ (Resolving Insolvency)

เจ้าของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ที่ปรึกษา : นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ เลขาธิการ สศช.

นายอานันท์ ณะเอน รองเลขาธิการ สศช.

นางสมศรี เหลืองมณีรัตน์ ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

นางสาวมรยาท สมุทรสาคร ผู้เชี่ยวชาญด้านยุทธศาสตร์การค้าและบริหาร

กองบรรณาธิการ : นางสาวณัฏฐาพิชญ์ จันทรพุ่ม นางสาวสว่างจิตร์ สมภักดี นางสาวสุพัตรา ศรีภูมิเพชร

ติดต่อกองบรรณาธิการ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

เลขที่ 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100 โทร 0-2280-4085

ต่อ 3600, 5205, 3624 โทรสาร 0-2281-1821 – 2

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cdo@nesdb.go.th